Allmän folkomröstning - Liberalernas nyaste programpunkt

Vardagstryck

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

Allmän folkomröstning — Liberalernas nyaste programpunkt.

»*Riksdagen representerar svenska folket*», heter det i vår grundlag.

I sitt jäktande efter nya programpunkter har samlingspartiet icke ens velat lämna denna grundpelare i vår författning orubbad, utan kommit med förslag, att landets viktigaste frågor skola afgöras genom ***allmän folkomröstning***.

Meningen är icke att riksdagen skulle afskaffas, och det yrkas icke heller för närvarande, att första kammaren skall bringas ur världen; men ifall kamrarna beträffande lagstiftningsärenden stannat i olika beslut och andra kammaren flere gånger vidhållit sin mening, skulle enligt detta förslag saken afgöras genom allmän folkomröstning. Därvid skulle alla, som hafva rätt att deltaga i val af riksdagsman till andra kammaren, äga att afgifva sitt votum för eller emot förslaget.

Om t. ex. andra kammaren besluter, att alla som i kommunen bygga och bo skola hafva lika kommunal rösträtt, och upprepar sitt beslut efter nya val, men första kammaren säger nej, skulle frågan hänskjutas till allmän omröstning. Och skulle andra kammaren besluta att direkt eller på omvägar upphäfva den enskilda äganderätten, skulle det gå till på samma sätt.

Man förstår ganska väl, att ***folkomröstningen hvar enda gång komme att utfalla efter andra kammarens önskan*** och att ***konungen, som till slut skall afgöra saken, icke hade makt att vägra sanktion*** på ett lagförslag, som på sådant sätt blifvit godkändt af folket.

Hvilka blefve följderna af en sådan reform?

1) Första kammaren skulle helt och hållet förlora sin ställning. Den skulle icke längre hafva makt att hindra samhällsvådliga beslut. Nästa steg vore tydligen att införa ***enkammarsystemet.***

2) Konungens makt skulle så kringskäras af en öfvermäktig och öfvermodig andra kammare, att ***konungamakten förvandlades till en skugga,*** till dess samlingspartiets eller kanske rättare socialistpartiets ledare funne tiden vara inne att utropa ***republiken.***

3) ***Den enskildes fri- och rättigheter*** ägde intet skydd emot hänsynslöst förtryck. Minoriteten kunde trampas under fötterna af det rådande majoritetspartiet. Vid allmän folkomröstning finnes ingen proportionalism.

4) Vi skulle få ***ett förtryckande partivälde*** såsom under den olyckliga frihetstiden.

5) Allmän folkomröstning innebär fröet till ***kommande omstörtningar.***

Hvilken sansad och förståndig medborgare kan väl gå med på ett så omoget hugskott, ett så obetänksamt försök att rubba vår författnings grundprinciper? ***Svenska folket älskar en stark konungamakt och skall aldrig i längden tåla en regerande riksdag.*** Det gäller här att säga ifrån: »Bort med händerna!» Mycket kan man tåla från opåkallade samhällsförbättrare; men det bör dock finnas någon gräns.

Valman! Du bör misstro locktonerna från det liberala partiet, som så ofta samarbetat med socialdemokraterna och äfven i denna fråga går deras ärenden.

Du skall icke söka din representant bland sådana män. Du skall söka honom bland de fosterlandsvänner, som vilja verka för energisk, kraftig utveckling på alla områden, för att göra Sverige starkt, rikt och lyckligt, men som vilja ***bygga utvecklingen på vår författnings goda beprövade grund.***

Stockholm, Nya Tryckeri-Aktiebolaget 1908.